

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 2 / Ročník V. • Február 2012

Karty sú rozdané. Aj tak by sa dala parafrázovať situácia okolo volieb do Zhromaždenia delegátov Bratislavskej regionálnej komory SOPK na V. volebné obdobie 2012 – 2017. Posledným dňom na odovzdanie platných hlasov bol 31. január 2012. Možnosť vyjadriť svoj názor na to, kto by mal obhajovať záujmy členov v Zhromaždení delegátov, ako aj určovať ďalšie smerovanie činnosti našej regionálnej komory, využilo celkom 39,3 % oprávnených voličov. Už 2 dni nato zasadla volebná komisia v zložení Ing. P. Klamo, JUDr. O. Liseková a M. Fiala (na obr. zľava), ktorá odobrila výsledky volieb. Výsledky volieb, ako aj zoznam nových členov Zhromaždenia delegátov budú predložené na ustanovujúce Zhromaždenie delegátov BRK SOPK, ktoré sa bude konať 6. marca 2012. Menný zoznam členov ZD, ako aj členov nového predstavenstva našej komory, Vám poskytneme ihneď po konaní ustanovujúceho zhromaždenia. S novými členmi nášho najvyššieho orgánu sa tešíme na úzku a dobrú spoluprácu.

Ing. Juraj Majtán, riaditeľ BRK SOPK

Cestovný ruch je kľúčovým prvkom rozvoja

Bratislavský samosprávny kraj sa zúčastnil na dvoch veľtrhoch cestovného ruchu - v Bratislave a vo Viedni. Pri tejto príležitosti sme položili niekoľko otázok županovi **Pavlovi Frešovi**.

? Čo si od takýchto podujatí sľubujete a v čom vidíte ich prínos?

Bratislavská župa sa so svojou ponukou turistických atrakcií predstavila v januári na najvýznamnejšom a najväčšom turistickom veľtrhu Rakúska - Ferien Messe vo Viedni, ktorého návštevnosť dosiahla viac ako 150 000. Doma sme sa prezentovali na Slovakiatoure takmer 73 tisícom návštevníkov, už tradične spolu s mestami Bratislava,

Senec, Pezinok a Stupava. Návštevnosť takýchto podujatí predstavuje pre BSK možnosť priameho oslovenia potenciálnych návštevníkov. Okrem toho získame názory účastníkov o úrovni ich poznania a vnímania kraja, ich motivácii navštíviť konkrétne cieľové miesto, o využití

služieb a ich hodnotenie, o dopyte po produktoch a ďalšie cenné poznatky. Napríklad ubytovaní návštevníci zo susedného Rakúska zaujímajú zatiaľ v rebríčku zahraničnej návštevnosti BSK 7. miesto. Najväčší záujem majú tradične o kultúru, obľubujú tradičné podujatia ako Vianočné trhy, Bratislavské kultúrne leto, regionálne vinobrania,

pokračovanie na strane 3

Prežívame obdobie, kedy aj podľa oficiálnych štatistík by mal byť na pracovnom trhu dostatok pracovnej sily za veľmi prijateľnú cenu. Paradoxne však evidujeme hlavne vo výrobnom sektore celý rad profesií, ktoré nie sú v dostatočnej úrovni vzdelania a skúseností na trhu dostupné. Človek si položí jednoduchú otázku: prečo? Už dlhšiu dobu sa hovorí o užšom prepojení výrobného sektora na systém vzdelávania v stredných odborných školách, prijali sa nové legislatívne úpravy na ich užšiu vzájomnú spoluprácu. Aj naša komora získala práva aj povinnosti z nej plyúce. Prax však ukazuje, že je pred nami ešte veľa práce, aby sme dokázali prejednať s dostatočným predstihom potreby trhu na typ a úroveň vzdelávania tak, aby výrobný sektor dostal k dispozícii dostatočne vzdelanú pracovnú silu v správnom čase. Nemôžeme umelo zakrývať ani celospoločenský fakt, že odborné vzdelanie sa stále vníma ako spoločensky menej hodnotné. Rozhodli sme sa preto, okrem iných aktivít v tejto oblasti, poskytnúť v našom časopise priestor aj stredným odborným školám, aby sa Vám predstavili, pochválili, ale aj postážovali s tým, čo ich trápi. Veríme, že aj takto prispejeme k celospoločenskej diskusii o potrebe rastu významu odborného vzdelávania.

EDITORIÁL

Juraj Majtán

Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

TÉMA ČÍSLA

Cestovný
ruch I.

OBSAH

- 2 Odborná škola musí byť na úrovni praxe
- 4 Trh prestal plniť svoju funkciu
- 6 Základ pre koncepčný rozvoj turizmu
- 10 Slovensko môže ponúknuť neočakávané zážitky
- 14 Podnikateľský servis

Stredná odborná škola automobilová

Odborná škola musí byť na úrovni praxe

Stredná odborná škola automobilová v Devínskej Novej Vsi už viac ako 30 rokov pripravuje ľudské zdroje pre automobilový priemysel. Škola, ktorá vznikla pri Bratislavských automobilových závodoch, sa stala v roku 2003 jedným z deviatich Pilotných centier Združenia automobilového priemyslu SR.

? Čo stálo za týmto rozhodnutím, na to sme sa spýtali riaditeľa školy Ing. Ľubomíra Búchiho:

Hlavnou myšlienkou tohto kroku bolo koncentrovať prípravu odborníkov pre automobilový priemysel do niekoľkých škôl, vybaviť ich najmodernejšou didaktickou technikou, modernými učebnými pomôckami a dosiahnuť vyššiu kvalitu vzdelávacieho procesu, pretože nedostatočné financovanie odborného vzdelávania spôsobilo zaostávanie úrovne vybavenosti škôl za prudko sa rozvíjajúcim automobilovým priemyslom. Odstrániť tento nedostatok sa škola snažila prostredníctvom spolupráce so servisnými pracoviskami svetových automobilových značiek.

V roku 2011 sme sa z rozhodnutia zastupiteľstva BSK stali v zmysle zákona o odbornom vzdelávaní Centrom odborného vzdelávania a prípravy /COVP/ pre automobilový priemysel. Táto skutočnosť nám dáva nádej, že všetky naše doterajšie snahy sa pretavia do naplnenia primárnej myšlienky t. j. transformovať našu školu na moderné vzdelávacie centrum, ktoré bude pripravovať ľudské zdroje v súlade s požiadavkami zamestnávateľov a potrebami trhu práce.

? V akých odboroch dnes pripravujete svojich žiakov?

V súčasnosti poskytujeme pre absolventov základných škôl, ale nie len pre nich, vzdelávanie formou denného štúdia v štvorročných študijných odboroch mechanik automobilových liniek a mechanik elektrotechnik. Úspešní absolventi týchto odborov získajú výučný list a maturitné vysvedčenie, ktoré ich opravňuje uchádzať sa o vysokoškolské štúdium.

V trojročnom učebnom cykle máme v ponuke odbor autoopravár so zameraniami mechanik, karosár, lakovník a elektrikár a odbor elektromechanik so zameraním silnoprúdová technika a úžitková technika. Úspešní absolventi týchto odborov získajú výučný list a v prípade záujmu môžu pokračovať v dvojročnom nadstavbovom štúdiu, v ktorom po úspešnom absolvovaní získajú maturitné vysvedčenie.

V nadstavbovom štúdiu máme odbor maľársky predaja a prevádzky autoservisu so

zameraniami predaj automobilov, prijímací technik a logistik. V odbore strojárstvo pripravujeme absolventov pre výrobu, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení, podnikanie a služby a v odbore elektrotechnika pracovníkov pre energetiku a elektronické zariadenia.

? Ako ste na tom s priestormi pre teoretickú a praktickú prípravu žiakov?

Vo všetkých vzdelávacích programoch je teoretická príprava našich žiakov v areáli školy na ulici J. Jonáša v Devínskej Novej Vsi, kde máme k dispozícii okrem klasických aj špecializované učebne vrátane troch počítačových učební, jazykovej učebne s modernou didaktickou technikou a meracie laboratórium. Praktické vyučovanie je v cvičných dielňach pre všetky profesie a vo vlastnom autoservise s piatimi cvičnými vozidlami.

? Spomínali ste v úvode spoluprácu s praxou. V čom konkrétne sa prejavuje?

Prepojenie s praxou je realizované už mnoho-ročnou spolupracou s mnohými najsilnejšími autoopravárskymi firmami nielen na území Bratislavy ale celého kraja, ktoré nám pomáhajú preklenúť nesúlad medzi úrovňou vybavenia škôl a rozvojom automobilového priemyslu. Ich pomoc nám výrazne pomáha pri skvalitňovaní prípravy našich žiakov, za čo im patrí podakovanie. Pre žiakov každoročne pripravujeme v rámci projektov Leonardo da Vinci stáže v partnerských školách s obdobným zameraním v zahraničí. Trojtýždňové stáže zvyšujú úroveň prípravy našich žiakov v nadobúdaní nových vedomostí a zručností. V tomto školskom roku absolvovali naši žiaci stáže v Českej republike, Maďarsku, Turecku, Rakúsku, Anglicku a Írsku.

? Na to, aby žiaci mohli absolvovať zahraničné stáže, musia byť ale pripravení aj jazykovo...

Áno, počas prvých stáží sme zistili, že naši žiaci nemajú problém s odbornosťou ale s

SOS automobilová sa predstavila v rámci nedávnej verejnej prezentácie župných stredných škôl.

Snímka: BSK

komunikáciou v cudzom jazyku, pretože doterajší obsah výučby cudzích jazykov pre odbornú komunikáciu nestačil. Z tohto dôvodu sme v rámci prípravy žiakov na zahraničné stáže pristúpili k tvorbe slovníka s odbornou terminológiou s cieľom pripraviť žiakov na komunikáciu v nemeckom a anglickom jazyku. Túto myšlienku sme neskôr pretavili do tvorby učebníc nemeckého, anglického a francúzskeho jazyka so zameraním na učebný odbor autoopravár. V spolupráci troch slovenských a dvoch zahraničných partnerov v rámci Programu celoživotného vzdelávania, sme prostredníctvom projektu VoLanT (Vocational Language Training), vytvorili okrem učebníc aj internetový interaktívny portál, ktorý umožňuje vyššiu úroveň vzdelávania.

? Najmä stredné školstvo zápasí s problémom kvalitných učebníc. Aká je situácia u vás?

- Skúsenosti z už spomínaného projektu, ako aj známy problém s nedostatkom nových moderných učebníc, nás viedli k myšlienke vytvoriť obdobné učebnice aj pre odborné predmety diagnostika automobilov, lakovnícka technológia a klampiarska technológia. Veríme, že projekt, ktorý sme predložili, bude schválený a budeme môcť vytvoriť učebnice a interaktívny portál s využitím pre všetky školy, pripravujúce autoopravárov v celej SR. Naše snahy v podstate supľujú činnosť, či skôr nečinnosť, organizácií, ktoré by mali zabezpečovať obnovu morálne zastaraných učebníc. To platí pre všetky odbory, v ktorých sa pripravujú ľudské zdroje pre voľné pracovné pozície. Doterajšia nedostatočná podpora odbornému vzdelávaniu môže spôsobiť nemalé škody, ktoré si ani nedovolím odhadnúť.

mz ●

do povedomia sa dostali už aj stupavské „Slávnosti zelá“. Vyhľadávajú aj zážitkovú turistiku, športovanie a prioritne sa zaujímajú o cykloturistiku. V tomto smere máme čo ponúknuť.

V Bratislave zas propagujeme domáci cestovný ruch, prezentujeme ponuky aktívneho odpočinku v hlavnom meste aj v regiónoch Podunajsko, Záhorie a Malokarpatská oblasť. Chceme ukázať, kam sa obce a mestá v rámci župy v budovaní turistických produktov posunuli. Napríklad v oblasti cykloturistiky sa v posledných rokoch angažujeme s plným nasadením a prináša to reálne výsledky. Ide o prepojenie lokálnych a medzinárodných cyklotrás v prihraničných oblastiach s Rakúskom, Maďarskom a Českom. Realizovali sme doznačenie Moravskej cyklotrasy a kroky na jej zapojenie do sietí EUROVELO 13. Novinkou tohoročnej letnej turistickej sezóny v našom kraji je otvorenie cyklocesty medzi Devínskou Novou Vsou a Schlosshofom. Krajskí poslanci schválili v januári aj ďalší projekt cezhraničnej spolupráce s Rakúskom pre kvalitný rozvoj cykloturizmu, dobuduje sa turistická infraštruktúra a skvalitnenia sa cyklo a turistické služby. Konkrétne ide o výstavbu záchytného parkoviska v Devínskej Novej Vsi či rekonštrukciu náučného chodníka Nivou Moravy od Devína po Moravský Ján. Z operačného programu Bratislavský kraj pripravujeme aj revitalizáciu cyklotrasy EV13 v úseku Devín – Vysoká pri Morave.

? **Kraj má reprezentačnú kanceláriu aj v Bruseli. Je to výsledok snahy zviditeľniť kraj ako turistickú oblasť, alebo to má širšie súvislosti.**

Prostredníctvom kancelárie v Bruseli komunikujeme s európskymi inštitúciami hlavne v oblasti kompetencií, ktoré máme dané zákonom, teda o doprave, školstve, sociálnych veciach, kultúre, zdravotníctve či regionálnom rozvoji. Konkrétne sa jedná o oblasť štrukturálnych fondov, ktorá pokrýva všetky spomenuté oblasti. S Európskou komisiou komunikujeme prostredníctvom zastúpenia v Bruseli súčasné ciele a priority, ale rovnako aj ciele a priority, ktoré by mali byť podporené v rokoch 2014 – 2020.

? **V oblasti cestovného ruchu sa, ako sa ukazuje, nedá hrať len na vlastnom piesočku. Aká je teda konkrétna spolupráca medzi samosprávnym krajom, mestom a podnikateľskými subjektmi?**

Spolupracujeme v niekoľkých oblastiach a prejavuje sa to aj pri tvorbe strategických a koncepčných doku-

Dnes predstavujeme:

Chorvátsko

Chorvátska ekonomika bola silne zasiahnutá hospodárskou krízou, dlh krajiny je na úrovni 105% HDP a nedarí sa pokročiť v realizácii jednotlivých bodov hospodárskeho programu na oživenie hospodárstva prijatého vládou v roku 2010. Oficiálna miera nezamestnanosti je na úrovni 13,6%. V decembri 2011 sa uskutočnili voľby, ktoré vyhralo ľavicové zoskupenie. Nová vláda ohlásila, že v najbližšej dobe pristúpi k zvýšeniu DPH z 23% na 25% a zvýši dane z nehnuteľností. Bude sa maximálne snažiť zvýšiť výber daní, bojovať proti druhej platobnej neschopnosti firiem uplatňovaním zákona o platobnej disciplíne a bude bojovať proti veľkej miere korupcie.

Vláda deklaruje snahu zvýšiť aktivity smerujúce k prilákaniu zahraničných investorov zatriktným podnikateľským prostredím. Doteraz boli priemyselné parky využívané len v menšej miere pre budovanie nových výrobných kapacít, zahraniční investori nedostávali investičné stimuly porovnateľné napr. so SR. Za rok 2011 uvádzajú prílev zahraničných investícií na úrovni 1 mld. EUR a snahou novej vlády je v roku 2014 dosiahnuť prílev vo výške 4 mld. EUR. HDP Chorvátska je tvorený len z 20% priemyselnou výrobou, silne je pri tvorbe HDP zastúpený turizmus, ktorý sa pohybuje na úrovni 22% a je snaha o jeho zvyšovanie. V roku 2011 bol rast HDP 0%.

Miera inflácie je pomerne nízka, oficiálne štatistiky uvádzajú 2,5% v roku 2011. Je pravdepodobné, že bude devalvovať chorvátska mena – kuna, vzhľadom na hospodársky vývoj krajiny. Vláda avizovala, že prikróčí k privatizácii štátnych podnikov a firiem, čo môže byť vhodná príležitosť pre slovenských podnikateľov. Nebudú sa privatizovať len štátne lesy a elektrárne.

Štát má vo svojom vlastníctve banky, vodárne, poisťovňu, Končar grupa – výroba električiek, elektrotechnických zariadení, železnicu, diaľnice, letiská.

Ďalšími štátnymi firmami, ktoré budú pravdepodobne privatizované, sú: Croatia Airlines, Croatia osiguranje – poisťovňa, Jadrolinija – lodná doprava, Vjesnik – noviny, Luka Rijeka, Petrokemija, Janaf, Hrvatska lutrija – lotéria, Plinarco, Hrvatska Poštanska banka, Luka Ploče, Imunološki zavod, Hrvatska pošta, Plovput.

Štát má záujem prilákať zahraničných investorov aj na výstavbu: hydroelektrárne na rieke Ombla pri Dubrovniku, trať staníc pri Dubrovniku, výstavba železnice na trase Križevci – Koprivnica, výstavba ropného terminálu Omišalj na Krku, tepelná elektrárňa Sisak C, nový terminál zárebského letiska, rekonštrukcia kontajnerového terminálu v Rijeke, modernizácia prístavu v Šibeniku, tepelná elektrárňa Plomin 3.

Dňa 22. januára 2012 schválilo Chorvátsko v referende vstup do EÚ, ktorý bude k 1.7.2013. Chorvátsko sa zaviazalo vykonať aproximáciu práva EÚ, čo vytvára podmienky pre postupné zefektívnenie činnosti súdneho systému a vymožitelnosti práva.

Základné informácie sú dostupné na: www.hgk.hr, www.carina.hr, www.zakoni.hr, www.mingo.hr. Hospodársku spoluprácu je možné rozvíjať v potravinárstve, oceliárstve, dodávkami stavebného materiálu a spotrebných tovarov. Tradičnou je možnosť podnikania v oblasti cestovného ruchu, pričom je potrebné pri investovaní v tejto oblasti uvedomiť si, že kataster nehnuteľností nefunguje v tej podobe ako v SR, ale každú kúpno-predajnú zmluvu musí potvrdiť príslušný súd a daň z predaja nehnuteľností platí kupujúci. Odporúčame dôsledne si preveriť kupujúceho na príslušnom súde, často dochádza k podvodnému konaniu. Pozornosť si zasluhuje aj možnosť čerpania predvstupových fondov EÚ, s čím majú slovenské podnikateľské subjekty skúsenosti. Slovenské firmy sa môžu zúčastniť na niektorých výstavách organizovaných v Chorvátsku, medzi ktoré patrí: Crotour – turistika, Záhreb, marec
Bjelovarski sajam – turistika, Gudovac, marec
Graditeljstvo – stavebníctvo, Záhreb, apríl
Obrtništvo – živnostníci, Záhreb, apríl
Interklima – klimatizácia a kúrenie, Záhreb, apríl
88. Medzinárodný jesenný veľtrh – priemyselná výroba, spotrebný tovar, Záhreb, september

Kontakt:

Mgr. Boris Petrić,
ekonomický diplomat
Veleposlanstvo Republiky
Slovačky u Republiky Chorvátskej
Prilaz Gjüre Deželića br. 10
10000 Zagreb
Tel : +385 -1- 4877070
Fax : +385 -1- 4877078
e-mail : boris.petric@mzv.sk

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník V, číslo 2/2012

Registračné číslo: MK SR: EV 23/8

ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008

Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK

Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava

Tel.: 02 / 4829 1257

e-mail: mzervan@googlegmail.com

Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937

Grafická úprava: IMPULS ART s.r.o.

Tlač a distribúcia: Tlačiareň Sineal, spol.s r.o.

mentov. Bez spolupráce s obcami a mestami, rovnako ako bez komunikácie s podnikateľmi by nefungoval ani priamy marketing. Dôkazom je aj spoločná účasť na veľtrhoch CR, ale najmä spolupráca pri veľkom množstve miestnych podujatí a aktivít. Medzi najväčšie patrí Župná jeseň, Bratislavské kultúrne leto, Slávnosti zelá, Župné Vianoce, Jablkové hodovanie a mnohé ďalšie.

? **V čom je prínos turistického ruchu pre kraj, dajú sa takéto prínosy podporiť aj štatistickými údajmi?**

Cestovný ruch je kľúčovým prvkom ekonomického rozvoja súčasného milénia. Význam cestovného ruchu je daný nielen príjmami, ktoré generuje, ale aj tým, že druhotne po-

zitívne ovplyvňuje radu ďalších odvetví a sektorov, ako sú doprava, obchod, stavebníctvo, poľnohospodárstvo, bankovníctvo, telekomunikácie, kultúra a šport. Stále platí, že turizmus je ekologicky čistý priemysel, ktorý pracuje prevažne s domácimi vstupmi, má vysoký podiel ľudskej práce, zamestnáva aj nižšie vzdelanostné kategórie, je miestne viazaný, zisk a príjem z DPH prevažne ostáva v krajine. Dodám tiež, že cestovný ruch je práve tým odvetvím v oblasti služieb, kde sa môžu uplatniť aj starší občania, občania s nižším vzdelaním, ale aj dlhodobo nezamestnaní.

Ďakujem za rozhovor.

mz ●

Stretnutie s podnikateľmi z Kazachstanu

Ak máte záujem rozšíriť svoje podnikanie do Kazachstanu ponúkame Vám účasť na multisektorálnej podnikateľskej misii do Astany, ktorú pripravujeme v spolupráci so Slovenským veľvyslanectvom v Astane a Obchodnou komorou v Astane. Misia je naplánovaná od 27. do 31. mája 2012 s tým, že rokovania sa budú konať 30. mája.

Ponúkame obchodné stretnutia s kazašskými firmami, ktoré Vám vyhladáme na základe Vašich požiadaviek.

Bližšie informácie Vám poskytne Ing. Ivana Kondášová 02/4829 1247, email: ivana.kondasova@sopk.sk

Ženy, podnikateľky, začínajúce podnikateľky..

- Chcete sa vzdelávať?
- Chcete začať podnikat?
- Hľadáte pomoc, chcete sa poradiť, vymeniť skúsenosti, nájsť nové kontakty?

Projekt REGIONFEMME je tu pre Vás

V roku 2012 pre Vás **bezplatne** pripravujeme:

- SEMINÁRE, výročný seminár
- klubové stretnutia s odbornom témou a možnosťou získať nové kontakty (KLUBY REGIONFEMME)
- PODNIKOVÉ simulačné HRY
- STRETNUTIA s rakúskymi podnikateľkami
- návštevy vybraných podnikov za účelom získania informácií o začiatkoch podnikania
- KURZY nemeckého jazyka
- Akadémia pre začínajúce podnikateľky – NAUČTE SA PODNIKAŤ!
- KONZULTÁCIE o podnikaní v RAKÚSKU

VYUŽITE príležitosť! Účasť je bezplatná. Fotografie a komentáre a bližšie INFORMÁCIE nájdete na www.fb.com/regionfemme, na stránke projektu www.regionfemme.eu prípadne u Ing. Ivany Kondášovej 02/4829 1247 ivana.kondasova@sopk.sk, príp. u Mgr. Daniely Grznárik 02/4829 1297 daniela.grznarik@sopk.sk

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov EFRR a národných zdrojov v rámci programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko.

Osvedčenia pre nových členov

Bratislavská regionálna komora SOPK sa rozrástla. V priestoroch BRK SOPK odovzdal dňa 24. januára 2012 riaditeľ BRK SOPK Ing. Juraj Majtán osvedčenie o členstve v SOPK novým členom. Za firmu ACTORIS SYSTEM, s.r.o., sa na slávnostnom akte zúčastnil konateľ spoločnosti Ing. Vladimír Sirotko CSc. (na snímke druhý zľava) a za druhého „nováčika“ - firmu GRAVITAS, a.s., - Ing. Martin Madleňák (štvrtý zľava).

Trh prestal plniť svoju funkciu

Na konferencii v Bratislave odznela aj analýza príčin súčasnej krízy

Jubilejný 15. ročník konferencie Základné makroekonomické porcie vývoja ekonomiky Slovenska v roku 2012 z pohľadu podnikov sa uskutočnil koncom januára v hoteli Crowne Plaza v Bratislave.

Jej súčasťou bola aj prezentácia výsledkov ekonomického prieskumu, ktorý uskutočnila v závere minulého roka medzi svojimi členmi. „Konferencia má svoju hlavnú dimenziu v reálnom pohľade na stav a vývoj ekonomiky, konfrontovanom s pohľadom vlády a Národnej banky Slovenska,“ povedal predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Peter Mihók. Na konferencii vystúpili s prezentáciami autori prognózy a rozboru výsledkov ekonomického prieskumu.

Trh prestal plniť funkciu prirodzeného regulátora ekonomiky. Podľa Petra Mihóka je to jeden z dôvodov, prečo sa trhovú ekonomiku v Európe momentálne nachádza v kríze. Trh totiž ovládli silné nadnárodné monopoly, ktoré diktujú podmienky. „Ostatní účastníci trhu ich musia nielen rešpektovať, ale musia sa im aj podriaďovať,“ povedal P. Mihók.

Druhým dôvodom súčasnej krízy je virtuálna špekulatívna ekonomika sledujúca len krátkodobé ziskové ciele. Tie potláčajú reálnu ekonomiku do úzadia. „Pokiaľ sa má do budúcnosti udržať trhový charakter ekonomiky, musíme trhu vrátiť jeho pôvodné samoregulačné funkcie, čo v konečnom dôsledku znamená demopolizáciu ekonomiky,“ domnieva sa predseda SOPK. Súčasne však treba podľa neho zdefinovať funkcie finančného sektora spolu s výrazným znížením jeho špekulatívnej dimenzie.

V rámci súčasnej situácie v eurozóne je podľa Mihóka kľúčová spoločná rozpočtová politika a zodpovednosť. Bez nej nie je možný ďalší vývoj spoločnej meny. „Musíme si uvedomiť, že euro je jedinou menou na svete, ktorá sa o spoločnú rozpočtovú politiku neopiera, čo je svojím spôsobom anomália,“ podotkol Mihók. Správnu cestu vidí aj v posilnení právomocí európskych inštitúcií, avšak za predpokladu, že aj samotné inštitúcie budú viac zodpovedné. Riešenie spoločnej rozpočtovej politiky musia preto sprevádzať aj inštitucionálne zmeny na úrovni Európskej únie. „Určite sa bude potrebné zamyslieť nad mechanizmom rozhodovacích a konzultatívnych procesov v Európskej únii, ktoré sú veľmi málo efektívne a súčasne finančne veľmi nákladné,“ upozornil Mihók. TS

Pribúda návštevníkov Slovenska

SACR hodnotí minulé rok ako úspešný

Uplynulý rok hodnotí Slovenská agentúra pre cestovný ruch ako úspešný. Podarilo sa určiť jasný kurz v činnosti agentúry prijatím Marketingovej stratégie SACR na roky 2011 – 2013, ako aj presadiť potrebné legislatívne zmeny v podobe novely zákona o podpore cestovného ruchu. Za sebou má vydarenú propagáciu Slovenska počas MS v hokeji, ako aj ďalšie veľké projekty typu KHL a novej leteckej linky z Gdanska a Varšavy do Popradu.

Všetky aktivity SACR mali za cieľ zviditeľniť turistickú destináciu Slovensko v zahraničí a zvýšiť počet návštevníkov. Štatistické čísla hovoria za všetko. Za tri štvrtiny vlni k nám prišlo oproti vlaňajšku o 10 percent viac zahraničných a počet domácich návštevníkov sa zvýšil o 2 percentá.

V Nemecku je záujem o naše kúpele

Celkovo SACR propagovala Slovensko na 34 medzinárodných veľtrhoch cestovného ruchu, zorganizovala 65 infociest pre zahraničných novinárov a touroperátorov a pripravila 91 tematických prezentácií. Špecializovaná kongresová organizácia Slovak Convention Bureau (SCB) podporila propagáciu MICE destinácie Slovensko 31 aktivitami. Turistické produkty Slovenska SACR spolu s poskytovateľmi služieb prezentovala na najväčšom od-

bornom veľtrhu na svete World Travel Market v Londýne. Výrazný úspech v podobe 5 000 objednaných kúpeľných pobytov zaznamenali so sériou prezentácií liečebných kúpeľov v Berlíne a Drážďanoch. Množstvo pozitívnych reportáží v relevantných médiách vzišlo napríklad z infocesty ruskej televízie 1. Kanál alebo lyžiarskej infocesty francúzskych a belgických novinárov.

Úspešná marketingová kampaň

Poznatelnosť Slovenska zvyšovala SACR prostredníctvom letnej a zimnej marketingovej kampane na domácom a prioritných zahraničných trhoch cestovného ruchu. Oproti minulosti do aktivít a kampaní agentúry viac zapájali subjekty cestovného ruchu a propagovali konkrétne produkty pre konkrétne cieľové skupiny. Dôležitým nástrojom propagácie turistických destinácií a noviniek bol národný portál cestovného ruchu www.slovakia.travel. Jeho priemerná mesačná návštevnosť dosiahla vlni vyše 155 000 návštevníkov, čo je o 5 tisíc viac ako vlni.

V spolupráci s MHSR SACR koncom roka vyhlásila výzvu v hodnote 36 mil. eur na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci Opatrenia 3.1, Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Tretina prostriedkov

pôjde na podporu obnovy kultúrnych pamiatok, zvyšok pôjde na dobudovanie športovísk, detských ihrísk, kúpalísk, parkovísk, autokempingov či obnovu kúpeľov.

Účasť na veľtrhoch a výstavách

V tomto roku zameria SACR svoje marketingové aktivity predovšetkým na prioritné trhy – Česko, Poľsko, Nemecko, Maďarsko a Rusko, ako aj na podporu domáceho cestovného ruchu. Slovenská agentúra pre cestovný ruch bude v budúcom roku propagovať turistickú destináciu Slovensko na 34 medzinárodných veľtrhoch cestovného ruchu. Na výstavách v 19 krajinách po celom svete sa chystá vytvoriť v národných expozíciách priestor aj pre súkromné subjekty cestovného ruchu, mestá obce, regióny a združenia. Ústredným podujatím roka 2012, kde SACR pripravuje propagáciu Slovenska, budú Letné olympijské hry v Londýne. Medzi priority agentúry bude patriť aj propagácia projektu Košice – európske hlavné mesto kultúry 2013. V oblasti budovania značky Slovenska vyžije SACR výsledky prestížneho výskumu The Anholt-GfK Roper Nation Brands Index^{SM} (NBI). Rok 2012 bude jednak pre SACR, ale najmä pre subjekty turizmu výzvou na vytvorenie silných a funkčných organizácií destinačného manažmentu podľa vzoru vyspelých turistických krajín. TS ●

Slovensko zaradili do prestížneho výskumu značiek krajín

Základ pre koncepčný rozvoj turizmu

Slovenská republika je v tomto roku po prvý raz v histórii zaradená do prestížneho výskumu značiek The Anholt-GfK Roper Nation Brands Index^{SM} (NBI), ktorého cieľom je pomáhať predovšetkým vládam porozumieť významu tvorby národnej identity a reputácie na základe výskumu na vzorke takmer 30 tisíc respondentov týkajúceho sa 50-tich krajín.

Výsledky výskumu spoločnosti GfK Custom Research North America chce využiť Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR), patriaca do kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. „Na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky začiatkom marca roku 2011 bolo určené, že činnosť pôvodnej Rady vlády pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí bude nahradená činnosťou SACR, ktorej zriaďovateľom je rezort dopravy. Domnievame sa, že zodpovednú a koncepčnú prácu so značkou krajiny je nevyhnutné disponovať relevantným celosvetovým výskumom, ktorého zadávateľom sú všetky významné krajiny sveta. Slovensko potrebuje vypracovať stratégiu riadenia svojej reputácie a takáto stratégia má byť odrazom širšieho odborného a politického konsenzu a musí spájať hľadiská historické, kultúrne, sociologické, ekonomické a politické,“ vyjadril sa k téme zaradenia Slovenska do najrešpektovanejšieho svetového výskumu 1. podpredseda vlády a minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Ján Figel’.

Prezentácia Slovenska v zahraničí

O presných výsledkoch sa verejnosť v zmysle informácií rezortu a jeho agentúry, ktorá si objednala výsledky výskumu bude rezort spolu so svojou agentúrou o nich detailne informovať. „Už dnes máme na úrovni ministerstva a agentúry pripravený projekt vytvorenia medzirezortného orgánu koordinovaného zo strany SACR, ktorý by prevzal agendu Rady vlády pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí založenej v roku 2009, tak ako nás k tomu poveruje uznesenie vlády z marca tohto roka. Už sme oslovili jednotlivé ústavné orgány a rezorty, aby sa pripojili k spolupráci. V úzkej komunikácii sme najmä s Ministerstvom zahraničných vecí SR, pre ktoré je otázka jednotnej prezentácie v zahraničí rovnako veľmi dôležitá a naliehavá. Taktiež sme v rokovaní so zakladateľom tohto indexu Simonom Anholtom o jeho príchode na Slovensko začiatkom budúceho roka, zvažujeme vhodnú formu spolupráce, ktorá by zahrňovala predovšetkým odbornú interpretáciu zistení tohtoročného indexu pre Slovensko,“ vyjadril sa Peter Belinský, generálny riaditeľ SACR.

Podpora regiónov

Výsledky výskumu The Anholt-GfK Roper Nation Brands Index^{SM} (NBI) nateraz ministerstvo komentuje nasledovne: „Slovensko z hľadiska hodnotenia jednotlivých šiestich skúmaných atribútov krajiny dosiahlo v najlepšom výsledku, a to 26. pozíciu v oblasti správy krajiny, kde sa umiestnilo len dva body za Českou republikou.“

„V oblasti cestovného ruchu výsledky jednoznačne potvrdzujú správnosť nami nastolenej línie – dobehnúť zameškané a podporovať tvorbu vysoko konkurencieschopných produktov v turizme predovšetkým v regiónoch s vysokým potenciálom a realizovať dobrý marketing týchto produktov na lokálnej aj národnej úrovni,“ dodáva minister Figel’.

Dobré meno krajiny

Simon Anholt, ktorý je podľa ekonomického týždenníka The Economist jedným z najvplyvnejších a najviac rešpektovaných poradcov vlád pri ich snahe o zvýšenie ich konkurencieschopnosti na globálnom trhu, pracoval od roku 1999 pre viac ako 40

krajín sveta. Jeho poslednými klientmi boli Mexiko, Fínsko, Čile, Holandsko, Lotyšsko, či taliansky región Toskánsko. Simon Anholt je autorom viacerých kníh a je zakladateľom odborného magazínu Place Branding and Public Diplomacy. V roku 2009 sa stal víťazom prestížnej ceny Nobels Colloquia Prize za líderstvo v oblasti ekonómie. „Zaradenie Slovenska do výskumu v roku 2011 je dôležitým krokom vpred a odzrkadľuje, že vláda Slovenskej republiky pochopila, že reputácia krajiny je jedným z jej najcennejších aktív a to, že ochrana dobrého mena krajiny je jednou z najdôležitejších úloh vlád dneška. Toto nie je o propagande, o povrchných pokusoch manipulovať imidžom krajiny prostredníctvom sloganov, logotypov, PR a marketingových kampaní, ale o prvých krokoch zrelej a zodpovednej dlhotrvajúcej stratégie, ktorá zabezpečí Slovensku medzinárodné postavenie, ktoré potrebuje, a ktoré si zaslúži,“ vyjadril sa exkluzívne Simon Anholt pre rezort dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Slovenskú agentúru pre cestovný ruch.

TS ●

Na podporu cestovného ruchu vyčlení Slovensko z eurofondov prostriedky v objeme 36 mil. eur. Ministerstvo hospodárstva v spolupráci s rezortmi kultúry a dopravy vypísalo výzvu v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR), ktorá bude zameraná na podporu malých a stredných podnikateľov pôsobiacich v oblasti cestovného ruchu. „Jedna tretina tejto výzvy je zameraná na podporu podnikania v spätosti s kultúrnymi a historickými pamiatkami,“ uviedol na tlačovej konferencii k tejto problematike minister dopravy Ján Figeľ.

Cieľom výzvy je podľa generálneho riaditeľa Slovenskej agentúry pre cestovný ruch (SACR) Petra Belinského zvýšiť atraktivitu celého cestovného ruchu na Slovensku, a tak predĺžiť pobyt zahraničných turistov na Slovensku, keďže na sto prenocovaní pripadá jedno nové pracovné miesto.

Ubytovacích kapacít máme dost'

Zároveň pripomenul, že agentúra nebude z tejto výzvy podporovať tvorbu nových ubytovacích kapacít okrem tých, ktoré sa budú nachádzať v kultúrnych pamiatkach. „Na Slo-

Úspešné čerpanie fondov

Generálna riaditeľka sekcie štrukturálnych fondov ministerstva hospodárstva Iveta Pabišová pripomenula, že ide o poslednú výzvu v rámci tohto operačného programu, keďže ďalšie prostriedky už v tomto programovom období nemá k dispozícii. „Náš operačný program patrí medzi najúspešnejšie, keďže jeho čerpanie je na úrovni približne 39 percent a kontrahovanie na úrovni 75 percent,“ dodala Pabišová.

Stabilné severské krajiny, Ukrajina s rastúcim počtom návštevníkov Slovenska a dejisko

ktorý dokáže prilákať turistov, v Nemecku sa zameriame na juh krajiny a vo Veľkej Británii využijeme na propagáciu letné olympijské hry v Londýne,“ zhrnul plány agentúry zástupca generálneho riaditeľa SACR František Stano.

Vznikajú koordinačné centrá

Jednou z priorit Sekcie cestovného ruchu a SACR na tento rok je implementácia zákona o podpore cestovného ruchu. „Zaregistrovaných je zatiaľ päť organizácií destinačného manažmentu – Región Banská Štiavnica,

Na podporu turizmu pôjde 36 miliónov eur

vensku je dostatok ubytovacích kapacít a ich vyťažiteľnosť je podľa štatistík na úrovni okolo 25 percent,“ poznamenal Belinský.

Okrem podpory turizmu v oblasti kultúrnych pamiatok a kultúrneho dedičstva, kam pôjde tretina alokovaných prostriedkov, chce SACR ako sprostredkovateľský orgán podporiť aj vybudovanie parkovísk, športovísk, detských ihrísk, ale aj kúpalísk, požičovní, autokempingov či obnovu kúpeľov.

SACR odštartuje po vypísaní výzvy v jednotlivých regiónoch Slovenska aj informačnú kampaň, ktorej cieľom bude pomôcť potenciálnym žiadateľom s prípravou projektov. „Informačná kampaň je o tom, aby sme subjekty informovali, ako majú vyzerať ich projekty, ktorých chýb sa majú vyvarovať, jednoducho aby mali šancu byť úspešní,“ doplnil Belinský.

letných olympijských hier Veľká Británia sú krajiny, na ktoré sa chce Slovenská agentúra pre cestovný ruch tento rok v propagácii osobitne zamerať. Podľa Petra Belinského musí agentúra viac reagovať na hospodársku situáciu vo svete.

Kríza zrejme ovplyvní aj návštevnosť

„Z krajín, ktoré sú výrazne zasiahnuté krízou nemožno očakávať početné príchody turistov. V kríze sú úspešní iba tí, čo sú pripravení a odhodlaní,“ dodal Belinský na pracovnom stretnutí SACR a Sekcie cestovného ruchu ministerstva dopravy.

Na našom najväčšom zdrojovom trhu, v Českej republike stojí SACR pred úlohou osloviť mladšiu a strednú generáciu, ktorá už nemá žiadne väzby na bývalé Československo. „V Ruskej federácii využijeme fenomén KHL,

Bratislava Tourist Board, Rajecká dolina a Klaster Orava. Na zaregistrovanie čakajú Vysoké Tatry, Liptov, Pieniny, Malá Fatra, Novohrad a Horná Nitra,“ oznámil generálny riaditeľ Sekcie cestovného ruchu ministerstva dopravy Stanislav Rusinko. Podľa jeho slov je dôležité zriadiť koordinačné centrum zložené zo zástupcov Sekcie a SACR, ktoré bude vznikajúcim DMO pripravené poradiť a usmerniť ich.

Doterajší voľný priebeh priniesol podľa Rusinka len neschopnosť subjektov združovať sa alebo roztrieštenosť. Nové oblastné a krajské organizácie turizmu by sa mali profilovať na základe historických regiónov, pričom ideálne je vytvoriť cca 20 fungujúcich organizácií destinačného manažmentu, ktoré sa môžu uchádzať o dotácie od štátu.

TA ●

Podnikatelia si sľubujú od novely zákona viac prostriedkov na propagáciu

Zákon o podpore cestovného ruchu rozhybal trh

Po tom, čo Národná rada Slovenskej republiky 19. októbra schválila novelu zákona o podpore cestovného ruchu, nadobudol zákon účinnosť 1. decembra 2011. Na príprave novely z dielne ministerstva dopravy sa výraznou mierou podieľala Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR).

Toto je najlepšia správa pre cestovný ruch za posledných 20 rokov. Zákon motivuje súkromné a verejné subjekty cestovného ruchu, aby sa spájali do destinačných organizácií a zároveň zavádza prehľadný systém ich financovania," uviedol generálny riaditeľ SACR Peter Belinský.

Novela ustanovuje poskytovanie dotácií pre oblasť organizácie cestovného ruchu, ktoré sú v rovnakej výške ako je súhrnná hodnota vybraných členských príspevkov oblasťnej organizácie v roku, ktorý predchádza predchádzajúceho rozpočtovému roku, pričom maximálna výška dotácie oblasťnej organizácie je ohraničená 90 percent súhrnnej hodnoty vybratej dane za ubytovanie u všetkých členských obcí oblasťnej organizácie v roku, ktorý predchádza uplynulému rozpočtovému roku.

Vznikajú nové regionálne združenia

Obce sa podľa zákona budú môcť združovať do oblastných a krajských organizácií bez katastrálnych obmedzení. To dovoľí napríklad spájanie obcí s turistickými atrakciami s obcami, kde sa nachádzajú

ubytovacie kapacity. Minimálny počet zakladajúcich obcí je päť, pričom počet prenocovaní na ich území musí za predchádzajúci rok prekročiť 50 tisíc. Organizácie cestovného ruchu môže založiť aj menej ako päť obcí, počet prenocovaní však musí byť najmenej 150-tisíc.

Boj proti šedej ekonomike

Novela účinne bojuje proti „čiernemu ubytovaniu“. Čím viac samosprávy vyberú na dani za ubytovanie a vložia do spoločnej organizácie, tým viac organizácia cestovného ruchu dostane dotácií od štátu. Poskytovanie dotácií krajským a oblastným organizáciám je nastavené tak, aby nadmerne nezaťažovali štátny rozpočet.

Hotelierom chýbajú záruky

Hotelieri privítali prijatie zákona o podpore cestovného ruchu, na druhej strane však majú určité obavy z jeho naplnenia. „Aspoň sú základné pravidlá, aby bolo čím menej šedej ekonomiky. A čím viac daný región prizná dane z ubytovania a cez samosprávu to dá na podporu cestovného ruchu, tak štát by mal prispieť na marketing a rozvoj turizmu," po-

vedal na margo zákonnej novely prezident Zväzu hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky Jozef Bendžala.

K zákonu chýba podľa Bendžalu ešte metodický pokyn, ktorý by mal povedať, či bude povinnosťou štátu prispieť rovnakou sumou, akou do združenia turizmu prispeje samospráva. „Vidíme, že v rozpočte sú rozpočtované len určité zdroje. A čo keď sa zrazu vyberie väčšia daň z ubytovania, odkiaľ prídu peniaze? Na to nám nikto nedal odpoveď," povedal Bendžala.

Peniaze, ktoré získa združenie cestovného ruchu založené podľa zákona o podpore cestovného ruchu, musí podľa Bendžalu použiť cielene na marketing, propagáciu a rozvoj infraštruktúry, ktorá ovplyvní všetky subjekty podnikajúce v danom území.

Sezóna sa rozbehla dobre

Zväz hotelov a reštaurácií na dvojdňovom jesennom stretnutí hotelierov na Štrbskom Plese hodnotil aj uplynulú letnú turistickú sezónu. Podľa Bendžalu hotely na Slovensku všeobecne zaznamenali nárast počtu návštevníkov.

„Letná sezóna bola pomerne dobrá. Nárast v roku 2010 ťahal hlavne domáci cestovný ruch. V roku 2011 je to zahraničie, hlavne Česi, Poliaci, ale aj z iných krajín," povedal Bendžala. Hlavne v auguste a septembri prekonávali mnohé hotely rekordy.

Samotné Vysoké Tatry zažívali v lete podľa neho „boom“. Potvrdzujú to aj čísla Štatistického úradu, keď na Slovensku dominovali Prešovský kraj s Vysokými Tatrami, za nimi nasledoval Žilinský kraj s regiónom Liptov.

Zimná sezóna sa predáva pomerne dobre, už tradične to platilo najmä o Vianociach a Silvestri. Dobre sa predávala zima na ruskom trhu, hlavne v januári 2012. Určité prognózy sa podľa Bendžalu dajú robiť, všetko však závisí aj od počasia a podmienok na lyžovanie. Veľmi dobre sa predávajú aj termíny cez prázdniny, a to nielen slovenské, ale aj české a poľské.

Veľmi dobrou správou je po prijatí zákona o podpore cestovného ruchu pre región Vysokých a Nizkých Tatier zavedenie nových pravidelných liniek do Gdaňska a Varšavy. „Už to teraz vidíme. Touroperátori sa hlásia a žiadajú kapacitu v hoteloch. Varšava je pre nás veľmi zaujímavá," uviedol Bendžala.

TS/MZ ●

Bratislava hostila Medzinárodnú dunajskú konferenciu o turizme

Dunaj, najdlhšia európska rieka, nie je len geografický fenomén, ale čoraz intenzívnejšie je vnímaný aj zo svojho geopolitického aspektu. Zdôraznila to aj Európska komisia, keď vlni v júni schválila prvú európsku makroregionálnu stratégiu, zameranú na rozvoj krajín podunajského regiónu (EU Danube Region Strategy).

Druhá medzinárodná dunajská konferencia o turizme, ktorú vlni hostila Bratislava, svojím zameraním odzrkadlila nové európske priority. Zvyšovať konkurencieschopnosť Európy ako destinácie číslo jeden v celosvetovom meradle. „Je potrebné využiť potenciál Dunaja na rozšírenie atraktívnej ponuky a produktov cestovného ruchu naprieč Európou - od západu na východ. Tak z pohľadu meniacich sa dovolenkových návykov v čase hospodárskej krízy ako aj nových požiadaviek meniaceho sa životného štýlu. Zároveň je to aj jedna z ciest, ako využiť potenciál turizmu pre ekonomický rozvoj regiónov predovšetkým na strednom a dolnom toku Dunaja,“ povedal počas otváracieho príhovoru Ján Hudacký, štátny

tajomník Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja.

Vyššie 150 odborníkov z jednotlivých oblastí z 15 krajín, predovšetkým však dunajských prepravcov, sa stretli, aby diskutovali a hľadali nové riešenia pre rozvoj turizmu v podunajskom priestore. To všetko s prihliadnutím na ekologické a bezpečnostné požiadavky. „Musíme sa spoločne pokúsiť včas rozpoznať, kde máme rezervy, aby sme udržiavali konkurencieschopnosť dunajského turizmu a dokázali tento priestor atraktívne prezentovať,“ povedal prof. Gerhard Skoff, prezident

združenia Danube Tourist Commission. Už tradičný deň konferencie zameraný na podunajskú cykloturistiku, vystriedala tentoraz téma železničného prepojenia podunajských (cezhraničných) regiónov, nakoľko v mnohých krajinách sa z ekonomických dôvodov rušia práve regionálne spoje v blízkosti štátnych hraníc, kde nie je až taký dopyt pre vnútroštátnu prepravu, ale z hľadiska rozvoja turizmu môžu mať ďalekosiahly dopad. Rozvoj podunajského turizmu je spojený s napojením riečnej dopravy na iné formy dopravy a turistických produktov.

Danube Tourist Commission (predtým aj pod názvom Die Donau) so sídlom vo Viedni je najstaršou, nepretržite fungujúcou, medzinárodnou organizáciou spájajúcou podunajské krajiny už vyše 40 rokov. Jej hlavným cieľom je podporovať rozvoj dunajskej turistickej prepravy a komplexného produktu v oblastiach v dostupnej vzdialenosti od Dunaja formou spoločného marketingu dunajských regiónov. Členmi združenia sú národné turistické organizácie. ts ●

Projekt TransDanube pre rozvoj cestovného ruchu v Bratislavskom kraji

Projekt TransDanube podporí ďalší rozvoj cestovného ruchu v Bratislavskom kraji. Podstata projektu vychádza z prioritných oblastí Dunajskej stratégie, ako je trvalo udržateľný rozvoj európskych regiónov pozdĺž toku rieky Dunaj. Vstup BSK do projektu TransDanube už odsúhlasili aj krajskí poslanci. Projekt je v rámci Programu Juhovýchodná Európa, Priorita 3 „Zlepšenie dostupnosti“.

„Účasť Bratislavskej župy v projekte TransDanube ponúka veľkú možnosť pre využitie trvalo udržateľnej ekologickej dopravy pozdĺž rieky Dunaj. Blízkosť Maďarska a Rakúska vytvára výborné podmienky pre rozvoj cezhraničného turistického ruchu. Treba tiež povedať, že po vybudovaní rýchlostnej cesty R7 sa dopravné celá lokalita z Bratislavy a okolia lepšie sprístupní,“ povedal bratislavský župan Pavol Frešo.

Ďalším predpokladom rozvoja turistického ruchu je podľa župana samotná rieka Dunaj, poskytujúca široké možnosti na športové aktivity, rybolov a pod. V kombinácii s vybudovanou sústavou cyklochodníkov v tesnej blízkosti rieky Dunaj (po oboch brehoch) sa tak stáva ľahko dostupnou pre veľký počet obyvateľov. „Zahraničných návštevníkov takisto priláka napojenie celej oblasti na európsku

sieť cyklotrás,“ poznamenal Pavol Frešo. Medzi ďalšie prírodné atraktivity patria prírodné ako aj umelé štrkoviská a vodné nádrže, ktoré poskytujú možnosti aktívnej letnej rekreácie, a po ktorých je v okolí Bratislavy v letných mesiacoch výrazný dopyt. Oblasť riečnych kanálov v pôvodnom koryte Dunaja zase poskytuje výborné podmienky pre rekreačné člnkovanie. Celková výška rozpočtu (2012 - 2014) projektu predstavuje 2,5 mil. Eur, z čoho rozpočet BSK je vo výške 250 000 eur, pri povinnom spolufinancovaní z vlastných zdrojov vo výške 15% t.j. 37 500 eur.

Krajskí poslanci schválili aj projekt Perimost, ktorý predstavuje prepojenie medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13 prechádzajúcej cez územie Bratislavského kraja v úseku Moravskej cyklotrasy s horskými cyklotrasami Malých Karpát. Cyklistické trasy sa napoja aj na

v súčasnosti budovaný cyklomost, cez ktorý budú môcť cyklisti prechádzať až do Rakúska. BSK vstupuje do projektu ako projektovej partner v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúska republika 2007-2013.

V rámci projektu bude preznačených cca 250 km a novo vyznačených 25 km horských cyklotrás v Malých Karpatoch, tiež sa vyznačí Medzinárodná cyklotrasa Eurovelo 13 na slovenskom území „Projekt počíta aj s vybudovaním štyroch odpočinkových cyklocentier. Ale hlavne spojí Devínsku Novú Ves s Lamačom, a tým sprístupní celú Moravskú cyklotrasu aj ľuďom spod Karpát,“ priblížil župan Pavol Frešo. Projekt, v ktorom chce BSK čerpať 356 640 eur (pri povinnom vlastnom spolufinancovaní BSK 5%, t.j. 17 832 eur) sa bude realizovať v rokoch 2012 – 2013. ●

Zväz cestovného ruchu SR bilancoval prvý rok činnosti

Slovensko môže ponúknuť neočakávané zážitky

Nie je to vraj náhoda, že Zväz cestovného ruchu SR – člen Republikovej únie zamestnávateľov - vznikol v čase hospodárskeho útlmu. Aj ten bol totiž dôvodom, prečo subjekty podnikajúce v tomto dôležitom no stále opomínanom odvetví museli začať postupovať premyslene, jednotne a pod spoločnou „strechou“.

Napokon pred rokom 7 silných asociácií vytvorilo spoločnú platformu, ktorej sila sa odhadovala na vyše 11 000 priamych zamestnancov a ďalšie desaťtisíce v súvisiacich činnostiach a na ročné tržby za takmer 620 mil eur. Počas roka sa táto sila zvýšila o ďalších vyše 5000 priamych zamestnancov, keď do ZCR SR vstúpila Asociácia slovenských kúpeľov, Asociácia informačných centier Slovenska AICES a napokon aj spoločnosť Tatry Mountain Resorts.

Turizmus je ako divadlo

„Členstvom AICES vo Zväze cestovného ruchu SR deklaruujeme podporu vytvorenia partnerstva dôležitých „hráčov“ pôsobiacich v turizme, spoločné presadzovanie záujmov a účasť na tvorbe dôležitých strategických a legislatívnych dokumentov v oblasti CR. Ich výsledkom by mala byť vyššia kvalita služieb,“ Ing. Katarína Macúchová hovorí o dôvodoch, prečo sa združenie 59 turistických centier s 300 stálymi i externými zamestnancami stalo jedným z tzv. malých členov (spolu s Historickými hotelmi Slovenska, Slovenskou spoločnosťou sprievodcov cestovného ruchu, združením Lavex – lanovky a vleky a Slovenským zväzom vidieckej turistiky a agroturistiky). Medzi „veľkých“ členov, ktorých ekonomická sila sa odzrkadľuje v omnoho vyššom členskom poplatku patrí Zväz hotelov a reštaurácií SR, Slovenská asociácia cestovných kancelárií a agentúr, Bratislavská hotelová asociácia, Asociácia slovenských kúpeľov a a.s. Tatra Mountain Resorts.

Na pôde ZCR SR sa spojenie „kvalita služieb“ a „kvalita produktu“ často skloňuje. Aj opätovne zvolený prezident ZCR SR Ing. Stanislav Macko o tom hovorí: „Desaťtisíce hostí chcú vidieť a zažiť niečo iné, preto vyhľadávajú nové zaujímavé destinácie. Slovensko patrí k tým, ktoré môžu ponúknuť neočakávané zážitky. Turizmus je forma divadelného pred-

stavenia. Ak sa nebudeme snažiť, tak nám šou môžu ukradnúť susedné destinácie.“

Legislatívna iniciatíva zväzu

Aby štát vytvoril prostredie, v ktorom sa môže podnikanie v cestovnom ruchu rozvíjať (a naopak nebrzdil ho), o to sa vedenie ZCR SR postaralo aj v pripomienkovom konaní k deviatim právnym normám - novele zákona č. 311/2001 Z.z.- zákonníku práce, návrhu Nariadenia vlády SR, o vyhlásení Národného parku Slovenský raj, návrhu zákona o verejnom obstarávaní, návrhu Nariadenia vlády SR o vyhlásení Tatranského národného parku, novela zákona č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu (v ktorom sa bude podľa ZCR SR musieť novelizovať zásada nárokovateľnosti dotácie, teda nie iba podľa „kapitoly“ príslušného ministra), návrhu Nariadenia vlády SR o minimálnej mzde, návrhu zákona o odpadoch, návrh zákona o integrovanom záchrannom systéme, návrhu zákona o ochrane prírody a krajiny. Zväz pripomienkoval aj .Marketingovú stratégiu SACR.

Valné zhromaždenie ZCR SR schválilo priority, na ktoré sa treba sústrediť, pretože každé z členských združení by inak dokázalo vymenovať desiatku problémových oblastí vo svojej sfére pôsobenia. Lavex sa musí sústrediť na ujasňovanie nových pravidiel bezpečnosti v lyžiarskych strediskách a snahy o zoštitľovanie stredísk, Zväz hotelov a reštaurácií SR i Bratislavskú hotelovú asociáciu brzdí v oživovaní materiállovej základne ako prvého predpokladu dobrých služieb privysoké daňové zaťaženie, Historických hotelov Slovenska sa veľmi dotýka stanovenie zdrojov, z ktorých sa má financovať obnova kultúrneho dedičstva štátu. Ale okrem legislatívnych procesov, ktoré sa dotýkajú všetkých, je z hľadiska oživenia slovenského turizmu dôležitý najmä spoločný postup na zlepšení „tourist-visa-friendly“ politiky voči návštevníkom z tretích krajín i

na projekte účasti domáceho obyvateľstva na cestovnom ruchu Slovenska.

Turizmus vo volebných programoch chýba

Momentálne ZCR SR podrobne študuje volebné programy politických strán, aká pozornosť sa v nich venuje odvetviu čisto domáceho produktu. Vyzerá to však tak, že záujem už nedeklarujú ani v sľuboch či víziách, ako to bolo pred všetkými predošlými voľbami. Stále teda platí bod 3, formulovaný v dôvodovej správe k minuloročnému vzniku ZCR SR: U politikov dlhodobo chýba povedomie o prínosoch CR pre slovenskú ekonomiku, a to nielen o význame a rozvojom potenciále, ale aj o potrebe odbornosti – niekedy to vyzerá, že na Slovensku je 5 miliónov odborníkov na cestovný ruch.

„Fabriky sa môžu rozmontovať a presídliť, ale produkt cestovného ruchu – a všetko čo mu venujeme – ostáva navždy doma,“ podčiarkol jeho význam riaditeľ SACR Ing. Peter Belinský na tlačovej besede, ktorá nasledovala po Valnom zhromaždení. Zúčastnil sa jej ako hosť, pretože – podľa jeho slov – je ZCR SR pre neho veľmi dôležitým partnerom.

Valné zhromaždenie potvrdilo vo funkcii prezidenta Ing. Stanislava Macku (viceprezidenta SACKA) a vo funkcii 2. viceprezidenta Mgr. Marián Bilačiča (predsedu Slovenskej spoločnosti sprievodcov cestovného ruchu). V pozícii 1. viceprezidenta nastala zmena - Ing. Radoslav Grega (viceprezident ZHR SR) nahradil Mgr. Radúza Dulu (viceprezidenta ZHR SR). Raduz Dula prevzal pozíciu v Dozornej rade. Zmenami prešli aj stanovky Zväzu, ktoré museli reagovať, napríklad, aj na možný vstup oblastných organizácií CR, vznikajúcich podľa zákona o podpore CR do 15. marca i na menovanie náhradníkov z členských združení, aby zasadania Prezídia ZCR SR mohli vždy prebiehať v plnom počte. ts ●

Vo svetovom cestovnom ruchu sa očakáva rekord

Podľa najnovších údajov Svetovej organizácie cestovného ruchu (UNWTO World Tourism Barometer), počet zahraničných turistov vzrástol celosvetovo v roku 2011 o viac ako 4 % na 980 miliónov. Pri očakávanom pokračujúcom raste počtu turistov vo svete aj v roku 2012, hoci miernejšom, by mal počet zahraničných turistov dosiahnuť do konca tohto roka historickú úroveň 1 mld.

V tomto roku dosiahne počet zahraničných turistov v celosvetovom meradle 1 miliardu

Počet zahraničných turistov vzrástol v minulom roku o 4,4 % na úroveň 980 miliónov, čo je o 41 miliónov viac ako v roku 2010 (v roku 2010 to bolo 939 mil.). Vlanajšok sa pritom vyznačoval pomalým ozdravovaním globálnej ekonomiky, významnými politickými zmenami v oblasti Stredného východu a severnej Afriky ako aj prírodnou katastrofou v Japonsku. Z pohľadu jednotlivých svetových regiónov najlepšie čísla v počte zahraničných turistov dosiahla Európa (+6%) a južná Amerika (+10%). Na rozdiel od predchádzajúcich rokov, vyšší rast bol zaznamenaný vo vyspelých ekonomikách (+5 %), než v nových destináciách (+3,8%), čo bolo spôsobené prevažne pozitívnymi výsledkami v Európe a zhoršením situácie na Strednom východe a v severnej Afrike.

V Európe láka aj stred a východ

Napriek pretrvávajúcej ekonomickej neistote Európa zaznamenala v minulom roku 503 miliónov zahraničných turistov, čo je o 28 mil. viac než v roku 2010. Najlepšie výsledky si pripísali krajiny strednej a východnej Európy spolu s destináciami južnej Európy okolo Stredozemného mora (+8%). Hoci čiastočne výsledky, ktoré zaznamenali stredomorské štáty, súviseli s presunom turistov z krajín Stredného východu a severnej Afriky, tieto krajiny taktiež profitovali z turistov prichádzajúcich z trhov ako Škandinávia, Nemecko a Ruská federácia.

Áziu pribrzdilo Japonsko

Región Ázia a Pacifik (+6%) privítal v roku 2011 o 11 miliónov turistov viac než v roku

2010, celkovo tak zaznamenal 216 mil. zahraničných turistov. Slabší rast mali krajiny severovýchodnej Ázie a Oceánie, čo bolo čiastočne spôsobené dočasným poklesom na japonskom trhu.

Amerika v roku 2011 rástla na úrovni 4% a zaregistrovala o 6 mil. turistov viac ako v roku 2010, spolu to bolo 156 mil.

Stredný východ doplatil na revolúcie

Afrika si udržala počet zahraničných turistov na úrovni 50 mil. Stredný východ (-8%) stratil očakávaných 5 mil. zahraničných turistov, celkovo zaznamenal 55 mil. Avšak niektoré destinácie, ako napríklad Saudská Arábia, Omán alebo Spojené arabské emiráty stabil-

ne rástli.

Dostupné údaje o medzinárodných príjmoch a výdavkoch cestovného ruchu za rok 2011 úzko nasledujú pozitívny trend v počte zahraničných turistov. Medzi top 10 krajín s najvyššími dosiahnutými príjmami z aktívneho zahraničného cestovného ruchu patria nasledovné: USA (+12%), Španielsko (+9%), Hongkong (Čína) (+25%) a Spojené kráľovstvo (+7%). Medzi krajiny z najväčšími výdavkami na pasívny zahraničný cestovný ruch sa radia: Čína (+38%), Rusko (+21%), Brazília (+32%) a India (+32%). Za týmito krajinami nasledujú tradičné trhy s výdavkami na cestovný ruch nad úroveň predchádzajúceho roka: Nemecko (+4%) a USA. TS ●

Aktivisti chcú zatraktívniť cestovný ruch na Dunaji

Svýraznou iniciatívou oživenia lodnej dopravy a zatraktívnenia činnosti na Dunaji prichádza občianske združenie (OZ) Spoločnosť Ferdinanda Martinenga (SFM). V spolupráci so spoločnosťou Nautivía, s.r.o., a OZ Lodné múzeum Štúrec pripravuje päť projektov, ktoré prezentovali v bratislavskom Dome lodníkov. Chcú obnoviť prevádzku bratislavského Propelera a históriu kolesového parníka Devín či zhotoviť plávajúcu fontánu Martinengo.

„Toto je prvé informatívne stretnutie našich priaznivcov, aby sme vás oboznámili s rozpracovanými zámermi a uvažovali, ako ich realizovať. Chceme obnoviť lodnú dopravu v Bratislave, zachrániť vzácnu technickú pamiatku, spestriť aktivity v hlavnom meste a po Dunaji aj s ďalšími krajinami najmä v oblasti cestovného ruchu,“ zdôvodnil niekoľkým desiatkam prítomných predseda SFM Peter Kurhajec.

Aj podľa ministra dopravy Jána Figela je dobrá myšlienka spájať dopravu s cestovným ruchom, pretože cesty dávajú ďalšie príležitosti na ekonomický a iný rozvoj, najmä keď lodná doprava je výhodná a u nás malo rozvinutá. „Teraz je cestovný ruch na Slovensku prvýkrát zaradený pod ministerstvo dopravy. Je to normálny trend v Európe a dúfam, že to tak ostane aj po marcových voľbách,“ konštatoval Figel.

Hlavná architektka Bratislavy Ingrid Konradová tiež považuje súčasnú lodnú dopravu na Dunaji za nedostatočnú. „Riečna doprava je zanedbaná. Twin City Liner to trochu zlepšil, vo Viedni postavili vhodný prístav, no v Bratislave chýba. Som pozitívne prekvapená, že sú tu nadšenci obnovy Propelera, parníka Devín a ďalších zaujímavých aktivít,“ povedala Konradová.

Dopravný Propeler opäť prepojí centrum mesta s petržalskou stranou Dunaja. Obnovený kolesový vyhládokový parník Devín by mal premávať medzi mostmi Appollo a Lafranconi. Uvažovaný Dunajbus s kapacitou 80 miest by spájal Šamorín s Bratislavou a Hainburgom, využívali by ho nielen turisti, ale aj cestujúci do práce. Historická a posledná motorová loď Štúrec je umiestnená v bratislavskom prístave. Nedávno bola vyhlásená

za národnú technickú pamiatku a cieľom je zrekonštruovať ju pre muzeálne účely. Postavili ju v Komárne (1937) a pokrstil ju prvý slovenský predseda vlády Československej republiky v medzivojnovom období Milan Hodža. SFM chce zhotoviť plávajúcu svietiacu fontánu Martinengo, ktorá by mala pripomínať prácu hasičov a záchranárov. Bude zakotvená na Petržalskej strane Dunaja oproti Eurovei s možnosťou vyhládokových plavieb. „Pri takýchto projektoch je nesmierne dôležité, aby ideu pochopila nielen odborná verejnosť, ale aj široká verejnosť v rámci Bratislavy a bratislavskej župy. Preto sa prihovám za súťaž architektov a dizajnérov, aby všetci ľudia mohli podporiť tento nápad, aby sme ďalej riešili, ako to spravíme, a nie, či to je alebo nie je správne,“ dodal predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo. ●

Viedeň turisti vyhládávajú

Hlavné mesto Rakúska, Viedeň, zaznamenalo v minulom roku rekordný počet turistov z Ruska, Číny a arabských krajín, čo mu prinieslo napriek kríze v eurozóne najúspešnejší rok v oblasti cestovného ruchu v histórii.

Riaditeľ Viedenského turizmu Norbert Kettner uviedol, že počet prenocovaní vo Viedni dosiahol za minulý rok 11,4 milióna, čo je o 5 % viac ako v roku 2010. Turisti navyše minuli v roku 2011 o 9,2 % viac než v roku predtým. Výsledky sú podľa Kettnera dokonca lepšie než za rok 2008, keď Rakúsko hostilo Majstrovstvá Európy vo futbale.

Najviac sa na úspešných výsledkoch podieľali ruskí turisti, ktorých počet sa zvýšil minulý rok o 36 %. Počet turistov z Číny vzrástol oproti roku 2010 o 23 % a o rovnaké percento sa zvýšil počet návštevníkov z arabských krajín. Aj keď z pohľadu počtu návštevníkov zo Strednej a Južnej Ameriky toľko nebolo, oproti roku 2010 sa ich počet zvýšil až o 41 %.

ta ●

PRÁVNA PORADŇA

Naša firma sa dostala do druhej platobnej neschopnosti a žiaľ musím niektorých zamestnancov prepustiť, lebo by som si nemohol splniť zákonom stanovené odvodové a výplatné povinnosti a musím prácu prerozdeliť medzi zamestnancov, ktorí vo firme ostanú. Môžete mi prosím povedať, ako je to teraz s výpovednou dobou a odstúpným a tiež ako je to so skúšobnou dobou, keby sa mi do konca roka podarilo opäť skonsolidovať a mohol by som prijať zamestnancov nových?

Novelou Zákonníka práce (§ 62) sa od 1. 9. 2011 zaviedla diferencovaná výpovedná doba v trvaní jeden až tri mesiace podľa dĺžky trvania pracovného pomeru. Ak pracovný pomer trval menej ako jeden rok, výpovedná doba je jednomesačná, ak jeden až päť rokov tak dvojmesačná a ak viac ako päť rokov tak trojmesačná. Do doby trvania pracovného pomeru sa započítava aj doba trvania opakovane uzatvorených pracovných pomerov na určitú dobu u toho istého zamestnávateľa, ktoré na seba bezprostredne nasledujú. Ak výpoveď dáva zamestnanec, ktorého pracovný pomer ku dňu doručenia výpovede trval najmenej jeden rok, výpovedná doba je vždy dva mesiace. Vo všeobecnosti potom platí, že výpovedná doba začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede.

S výpovednou dobou súvisí aj ďalšia zmena, ktorú novela zaviedla, a to je zrušenie práva zamestnanca na odstúpné aj výpovednú dobu súčasne. Zamestnanec si po novom musí vybrať buď odstúpné alebo výpovednú dobu, pričom odstúpné je rovnako ako výpovedná doba odstupňované podľa odpracovaných rokov.

Čo sa týka skúšobnej doby (§ 45), tak od 1.9.2011 platí, že je možno naďalej dohodnúť skúšobnú dobu najviac na tri mesiace, avšak u vedúceho zamestnanca v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu a vedúceho zamestnanca, ktorý je v priamej riadiacej pôsobnosti tohto vedúceho zamestnanca, je najviac šesť mesiacov, pričom definíciu vedúceho zamestnanca možno nájsť v § 9 Zákonníka práce. V kolektívnej zmluve je však možné dohodnúť tzv. maximálnu dĺžku skúšobnej doby, ktorá môže byť najviac o tri mesiace predĺžená. Naďalej ostáva v platnosti, že zo zákona sa skúšobná doba predlžuje len o čas prekážok v práci na strane zamestnanca a musí byť dohodnutá písomne, inak je neplatná. Treba ešte spomenúť, že skúšobnú dobu nie je možné dohodnúť v prípade opätovne uzatváraných pracovných pomerov na určitú dobu.

D. Grznárik

Prvýkrát o titul Najlepší vinár roka

Združenie Malokarpatská vínná cesta (MVC) pripravilo pre vinárov v regióne novú vinársku súťaž. Štatút 1. ročníka na svojom zasadnutí schválila Rada MVC.

„Súťaž pod názvom Vinár roka na MVC predstavuje určitý doplnok k mnohým vinárskym degustačným prehliadkam vín po celom Slovensku. Táto je však určená len pre vinohradníkov a vinárov z Malokarpatskej oblasti. „V podstate ide o prestížne ocenenie našich vinárov, ktorí sami rozhodnú o najlepšom víne v regióne. Svojím spôsobom ide o príspevok MVC k rozvoju čoraz obľúbenejšej vínnej turistiky v našich atraktívnych vinohradníckych destináciách,“ povedal k tomuto podujatiu predseda Združenia MVC Milan Pavelka.

Podmienky nie sú vôbec ľahké. Producent vína, ktorý sa chce zapojiť do súťaže o titul Vinár roka na MVC, sa musí zúčastniť minimálne na šiestich nominačných výstavách do celoštátnej súťaže Národný salón vín s piatimi vzorkami vín. Do záverečného hodnotenia sa potom dostanú tri vzorky vín od jedného vinára, ktoré získali najvyššie bodové ohodnotenie na ktorejkoľvek z týchto nominačných výstav. O titule Najlepší vinár roka na Malokarpatskej vínnej ceste rozhodne potom najvyšší súčet bodov, ktoré na nominačných výstavách získajú tri najlepšie vína od jedného producenta.

Výsledky súťaže oznámia na slávnostnom otvorení Dní otvorených pivníc na MVC, ktoré sa začnú 26. mája. „Jarné Dni otvorených pivníc pripravujeme na počesť patróna vinohradníkov a vinárov sv. Urbana. O podujatie je každoročne veľký záujem, veď pre návštevníkov sa otvorí okolo 100 vinárskych pivníc od Bratislavy až po Trnavu. Kapacitne limitovaný počet vstupeniek bude v predaji od 1. marca, je dostupný aj prostredníctvom nákupu cez webovú stránku MVC,“ dodal M. Pavelka. ts ●

Semináre, workshopy a tréningy

7.február 2012

Kolektívne zmluvy a nový zákonník práce

Lektor: Ing. Juraj Borguľa, špecialista v odbore

8.február 2012

Zmeny v spotrebných daniach

Lektor: Peter Šubík, špecialista v odbore

9.február 2012

Odvážna a efektívna marketingová stratégia pre malé a stredné podniky

Lektor: Ing. Hilda Rubintová, špecialistka v odbore

13. február 2012

Chemická legislatíva REACH - Chemická bezpečnosť výrobkov

Lektor: Dr. Alena Pilváňová, Dr. Martin Murín- samostatní konzultanti, špecialisti v odbore

14.február 2012

Ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2011 a zmeny v zdaňovaní príjmov, sociálnom a zdravotnom poistení od 1.1.2012

Lektor: Ing. Jolana Strýčková, špecialista v odbore

15.február 2012

Biznis protokol

Lektor: Mgr. Miriam Miková, špecialistka v odbore

16.február 2012

Minimum pre personálnych manažérov

Lektor: PhDr. Viera Trnková, špecialista v odbore

21.február 2012

Verejné obstarávanie pod limitmi 40 tisíc a 200 tisíc euro (podprahové zákazky a zákazky s nízkymi hodnotami)

Lektor: Ing. Olga Markovičová, školiťel' Úradu pre verejné obstarávanie, špecialista v odbore

22. február 2012

Konzultačný deň s právnou zástupkyňou z Nemecka

Lektor: Marcella Pawelka, advokát

23. február 2012

Chemická legislatíva REACH - Praktické cvičenia z klasifikácie chemických látok a zmesí

Lektor: Dr. Alena Pilváňová, Dr. Martin Murín- samostatní konzultanti, špecialisti v odbore

28.február 2012

Pôvod tovaru

Lektor: Ing. Miloš Schmidt, Colná správa SR

29.február 2012

Analýza INCOTERM 2010 z hľadiska medzinárodnej multimodálnej prepravy tovaru a postavenie konosamentu pri jej realizácii

Lektor: Ing. Ľubor Kostelný, špecialista v odbore

1.marec 2012

Mediálny tréning pre predstaviteľov spoločností a ich hovorcov

Lektor: PhDr. Ľubica Mižičková, špecialista v odbore

6.marec 2012

Skončenie pracovného pomeru a s ním súvisiaca problematika

Lektor: JUDr. Dagmar Zukalová, advokátka, špecialistka v odbore pracovné právo

7. marec 2012

Odborná správa dokumentov (Zmeny a úpravy v Zákone o archívoch a registratúrach)

Lektor: Mgr. Mária Mrižová, PhD., odbor archívov a registratúr sekcie verejnej správy MV SR

8. marec 2012

Chemická legislatíva REACH - SVHC látky - látky vzbudzujúce veľké obavy

Lektor: Dr. Alena Pilváňová, Dr. Martin Murín- samostatní konzultanti, špecialisti v odbore

Zahrančné aktivity

11. február – 18. február 2012

Misia do Juhoafrickej republiky

Viete že...?

Od začiatku roku 2012 musia všetky súdy povinne zverejňovať anonymizované právoplatné súdne rozhodnutia a aj všetky s nimi súvisiace rozhodnutia. Verejnosť ich nájde na internetovom portáli www.rozhodnutia.sk, ktorý v tejto súvislosti predstavilo Ministerstvo spravodlivosti SR. Túto povinnosť nebudú mať súdy jedine vtedy, ak z pojednávania bola z nejakého dôvodu vylúčená verejnosť. Osobné údaje fyzických osôb budú anonymizované, zverejňovať sa však budú mená sudcov, advokátov, notárov, exekútorov, ale aj mená podnikateľov či právnických osôb. Prínos tejto zmeny je naozaj veľký tak pre laickú ako aj odbornú verejnosť, ktorá sa bude s mŕč dozvedieť, ako v ktorom procese konkrétny sudca rozhodol a najmä prečo. Portál umožňuje vyhľadať rozhodnutia podľa viacerých kategórií ako aj prostredníctvom fulltextového vyhľadávča.

Táto novinka v konečnom dôsledku očakáva otvorenie priestoru pre verejnú diskusiu o správnosti a dôvodnosti súdnych rozhodnutí a sekundárne tak môže pozitívne pôsobiť na ich kvalitu.

**POZVÁNKA
na
KLUB REGIONFEMME**

Téma: Daňové priznanie za rok 2011

Termín: 28.február 2012

Čas: 16.00 – cca 19.00 hod.

Miesto: Bratislavská regionálna komora SOPK
Jašíkova 6, Bratislava

Účastníci: ženy, podnikateľky, manažérky

Cieľ: poskytnutie informácií, konzultácia

**Uzavierka
prihlášok:** 24. február 2012

Kontakt: Mgr. Daniela Grznárik
e-mail: daniela.grznarik@sopk.sk

Účast' je bezplatná.

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov EFRR a národných zdrojov v rámci programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko.

BOJUJEME ZA VÁS

SOPK predložila v rámci legislatívnej činnosti svoje stanovisko k týmto návrhom zákonov:

- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Máte pocit, že aj Vaše legislatívne záujmy sa majú presadiť?

Radi to urobíme za Vás s cieľom odstránenia legislatívnych nezrovnalostí, chýb a nejasností a tiež v snahe o zlepšovanie podnikateľského prostredia. Isto sa stretávate s rôznymi väčšími či menšími legislatívnymi chybami našich právnych noriem, ktoré Vám zneprijemňujú podnikanie.

Radi by sme však s Vašou pomocou poukázali a iniciovali odstránenie týchto drobných legislatívnych chýb, zbytočností, resp. nelogickostí v špecifickej legislatíve vzťahujúcej sa na Váš konkrétny biznis, vyplývajúci buď z harmonizácie legislatívy s EÚ, resp. ich neustálymi úpravami (nemáme na mysli odstraňovanie chýb v zákonoch ako je napr. Zákonník práce či Obchodný zákonník, tým sa venujeme dlhodobo). Prívitame preto Vaše podnety z praxe. Poukážte na chyby, my sa pokúsime iniciovať ich nápravu.

Kontaktujte nás!

Uvedte číslo všeobecne záväznej právnej normy (zákon, nariadenie vlády, vyhláška ministerstva, VZN obce a pod.), popíšte nám Váš problém, ktorý Vám zákonná či podzákonná právna úprava spôsobuje, prípadne citujte aj paragrafové znenie problematickeho ustanovenia a Váš návrh na úpravu, či navrhovanú zmenu.

Vaše podnety a návrhy nám môžete adresovať na: daniela.grznarik@sopk.sk elektronicky, alebo písomne.

Do 27.2.2012 (pondelok) namiesto 25.2.2012 (sobota)

- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **január 2012** pre platiteľov s mesačným zdaňovacím obdobím (aj negatívne priznanie) a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **január 2012** pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi dane, ale vznikla im povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH, a zaplatiť daň
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z minerálneho oleja, tabakových výrobkov, alkoholických nápojov pre prevádzkovateľa daňového skladu, prevádzkovateľa tranzitného daňového skladu, prevádzkovateľa daňového skladu pre zahraničných zástupcov a oprávneného príjemcu, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma predmet dane v pozastavení dane z iného členského štátu za **január 2012** (aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla) a splatnosť dane
- povinnosť pre držiteľa oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu v daňovom voľnom obehu oznámiť údaje podľa § 54 ods. 15 zákona o spotrebnej dani z alkoholických nápojov colnému úradu elektronicky za **január 2012** (zaručený elektronický podpis sa nevyžaduje)
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alkoholického nápoja pre prevádzkovateľa liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia za **január 2012**; prílohou k daňovému priznaniu je zoznam pestovateľov s uvedením množstva liehu v l a. vyrobeného pre jednotlivých pestovateľov a množstvo liehu v l a. skutočne prevzatého a s uvedením dátumu výroby liehu a kópie žiadosti o výrobu destilátu a splatnosť dane
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu pre platiteľa dane za **január 2012** a splatnosť dane

Do 28.2.2012 (utorok)

- doručiť zdravotnej poisťovni výkaz, v ktorom zamestnávateľ uvedie v členení podľa jednotlivých zamestnancov všetky údaje potrebné na vykonanie ročného zúčtovania poisteného za rok 2011, vrátane skutočnej výšky príjmu, na ktorý vznikol zamestnancovi nárok (len na účely ročného zúčtovania poistného za rok 2011; zák. č. 250/2011 Z. z., čl. VI. bod 40. § 38 ods. 2)

Do 29.2.2012 (streda)

- splatnosť preddavku dane z príjmov fyzických osôb za **február 2012** (mesačný preddavok vo výške 1/12 z poslednej známej daňovej povinnosti, ak tá presiahla 16 596,96 eura)
- splatnosť preddavku dane z príjmov právnických osôb za **február 2012** (mesačný preddavok vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ak tá presiahla 16 596,96 eura)
- POZOR, zmena, prehľad sa podáva mesačne:**
- podať prehľad o príjmoch zo závislej činnosti, ktoré jednotlivým zamestnancom vypláti zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, o zrazených a odvedených preddavkoch na daň podľa § 35 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) z týchto príjmov, o zamestnaneckej prémii (§ 32a zákona) a o daňovom bonuse (§ 33 zákona) za január 2012 (zákon č. 331/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v čl. II mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, bod 20, § 39 odsek 9 písm. a/)
- splatnosť preddavku na daň z motorových vozidiel za **február 2012** (mesačný preddavok vo výške 1/12 predpokladanej ročnej dane, ak tá u jedného správcu dane presiahne 8 292 eur)

Do 8.3.2012 (štvrtok)

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu za **február 2012**
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu za **február 2012**

Do výplatného termínu

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom za **február 2012** (preddavok na poistné z príjmu vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ)
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné

poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ za **február 2012**

Do 5 dní po dni výplaty

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu za **február 2012**
- prevod finančných prostriedkov do sociálneho fondu za **marec 2012**

Do 3 dní po dni vzniku daňovej povinnosti

- podať daňové priznanie k spotrebnej dani z minerálneho oleja, tabakových výrobkov, alkoholických nápojov (nevzťahuje sa na prevádzkovateľa daňového skladu, prevádzkovateľa tranzitného daňového skladu, prevádzkovateľa daňového skladu pre zahraničných zástupcov a oprávneného príjemcu) a splatnosť dane

Do 15.3.2012 (štvrtok)

- odvod dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb vyberanej zázkou za **február 2012**. Súčasne predložiť oznámenie o zrazení a odvedení dane príslušnému správcovi dane
- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb platiteľom príjmu za **február 2012**. Zároveň túto skutočnosť oznámiť príslušnému správcovi dane

Do 20.3.2012 (utorok)

- registračná povinnosť pre daň z pridanej hodnoty (DPH) pre zdaniteľnú osobu, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku, a ak nemá takéto miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, a ktorá dosiahla za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur
- registračná povinnosť pre DPH pre zdaniteľnú osobu, ktoré majú sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku a ktoré spoločne podnikajú na základe zmluvy o združení alebo inej obdobnej zmluvy, ak za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov dosiahnu celkový obrat 49 790 eur. Do celkového obratu sa započítavajú obraty jednotlivých osôb a obrat z ich spoločného podnikania. Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom dane, uzavrie zmluvu o združení s platiteľom dane, je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň najneskôr do desiatich dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy. Ak sa jeden z účastníkov združenia rozhodne registrovať pre daň pred dosiahnutím celkového obratu 49 790 eur, sú povinní podať žiadosť o registráciu pre daň všetci účastníci združenia k rovnakému dňu
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **február 2012** pre platiteľa dane, ktorý dodal tovar s oslobodením z tuzemska do iného členského štátu osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte, alebo premiestnil tovar oslobodený od dane do iného členského štátu na účely svojho podnikania, alebo ktorý sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ podľa § 45 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“). Povinnosť podať súhrnný výkaz má aj platiteľ DPH, ktorý dodal službu s miestom dodania v inom členskom štáte podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH osobe identifikovanej pre daň, ktorá je povinná túto daň platiť

Do 26.3.2012 (pondelok) namiesto 25.3.2012 (nedeľa)

- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **február 2012** pre platiteľov s mesačným zdaňovacím obdobím (aj negatívne priznanie) a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **február 2012** pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi dane, ale vznikla im povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH, a zaplatiť daň
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z minerálneho oleja, tabakových výrobkov, alkoholických nápojov pre prevádzkovateľa daňového skladu, prevádzkovateľa tranzitného daňového skladu, prevádzkovateľa daňového skladu pre zahraničných zástupcov a oprávneného príjemcu, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma predmet dane v pozastavení dane z iného členského štátu za **február 2012** (aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla) a splatnosť dane
- povinnosť pre držiteľa oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu v daňovom voľnom obehu oznámiť údaje podľa § 54 ods. 15 zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov colnému úradu elektronicky za **február 2012** (zaručený elektronický podpis sa nevyžaduje)
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alko-

holického nápoja pre prevádzkovateľa liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia za **február 2012**; prílohou k daňovému priznaniu je zoznam pestovateľov s uvedením množstva liehu v l a. vyrobeného pre jednotlivých pestovateľov a množstvo liehu v l a. skutočne prevzatého a s uvedením dátumu výroby liehu a kópie žiadosti o výrobu destilátu a splatnosť dane
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu pre platiteľa dane za **február 2012** a splatnosť dane

Do 30.3.2012 (piatok) namiesto 31.3.2012 (sobota)

- predložiť príslušnej zdravotnej poisťovni doklad o oznámení daňovému úradu o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania, ak má platiteľ poistného túto lehotu predĺženú

Do 2.4.2012 (pondelok) namiesto 31.3.2012 (sobota)

- splatnosť preddavku dane z príjmov fyzických osôb za **marec 2012** (mesačný preddavok vo výške 1/12 z poslednej známej daňovej povinnosti, ak tá presiahla 16 596,96 eura)
- splatnosť preddavku dane z príjmov právnických osôb za **marec 2012** (mesačný preddavok vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ak tá presiahla 16 596,96 eura)
- splatnosť preddavku dane z príjmov fyzických osôb za **1. štvrtok 2012** (štvrtročný preddavok vo výške 1/4 z poslednej známej daňovej povinnosti, ak tá presiahla 1 659,70 eura a nepresiahla 16 596,96 eura)
- splatnosť preddavku dane z príjmov právnických osôb za **1. štvrtok 2012** (štvrtročný preddavok vo výške 1/4 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ak tá presiahla 1 659,70 eura a nepresiahla 16 596,96 eura)
- odvod sumy na zabezpečenie dane z podielu spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti, komplementára komanditnej spoločnosti alebo člena európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov na zisku spoločnosti za **rok 2011**
- podať prehľad o príjmoch zo závislej činnosti, ktoré jednotlivým zamestnancom vypláti zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, o zrazených a odvedených preddavkoch na daň podľa § 35 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov z týchto príjmov, o zamestnaneckej prémii (§ 32a zákona) a o daňovom bonuse

POZOR, zmena, zvýšila sa suma oznamovanej úhrady:

- oznámiť správcovi dane o uskutočnených úhradách zdaniteľného príjmu v hotovosti fyzickým osobám, z ktorých sa nezrážala daň, ak celková suma úhrad tej istej fyzickej osobe presiahla za kalendárny rok 2011 sumu 5 000 eur a tieto úhrady nie sú evidované cez elektronické registračné pokladnice (zákon č. 331/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v čl. II mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, bod 33, § 49a odsek 8)
- podať hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti znížených o sumy podľa § 5 ods. 8 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za **rok 2011**
- oznámiť miestne príslušnému správcovi dane o vyplatenom, poukázanom alebo pripísanom úrokovom príjme za **rok 2011** fyzickej osobe, ktorá je daňovníkom členského štátu Európskej únie, závislého územia uvedeného v prílohe č. 4 alebo územia tretieho štátu uvedeného v prílohe č. 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, a ktorá je konečným príjemcom tohto príjmu a tiež ktorá nie je konečným príjemcom úrokového príjmu
- vykonať ročné zúčtovanie a výpočet dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti za **rok 2011**
- podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb a právnických osôb za **rok 2011** a zaplatiť daň alebo doplatiť daň, ak daň vypočítaná v daňovom priznaní je vyššia ako zaplatené preddavky na daň
- splatnosť preddavku na daň z motorových vozidiel za **marec 2012** (mesačný preddavok vo výške 1/12 predpokladanej ročnej dane, ak tá u jedného správcu dane presiahne 8 292 eur)
- splatnosť preddavku na daň z motorových vozidiel za **1. štvrtok 2012** (štvrtročný preddavok vo výške 1/4 predpokladanej ročnej dane, ak tá u jedného správcu dane presiahne 660 eur a nepresiahne 8 292 eur)
- odvod úradu práce, sociálnych vecí a rodiny za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím za **rok 2011**.

M.K.

Chcete zvýšiť svoju šancu na trhu? Využite príležitosť
a oslovte tak cielene svojich potenciálnych zákazníkov

Každé číslo Prešporského
podnikateľa sa venuje
niektorej zo zaujímavých
oblastí podnikania.

informujte sa na:

mzervan@googlemail.com

tel.: 0905 436 937

daniela.grznarik@sopk.sk

Pri objednávke inzercie alebo PR článku
na stránkach nášho časopisu dostanete

polovicu zadarmo

platí pre členov SOPK

PREŠPORSKÝ
podnikateľ